

ПЕРЕГОНИ
РОЗПОЧИНАЮТЬСЯ

стор 3

ПОРАХУВАЛИ —
РОЗПЛАКАЛИСЯ

стор 4

ТАРИФНА
ТУМАННІСТЬ

стор 5

Фото Олександра ПРОКОПЕНКА

Підвищення зарплат і пенсій та зниження тарифів — ЗАВДАННЯ НОВОГО ПРЕМ'ЄРА

21 липня відбудуться вибори, на яких громадяни зможуть обрати не лише новий парламент, але й нового прем'єр-міністра України. Про це лідер «Батьківщини» Юлія Тимошенко сказала в ефірі Українського радіо.

«Зараз на виборах люди обрали нового президента, а тепер на парламентських зможуть обрати нового прем'єр-міністра. Тому що на чолі кожної партії, яка йде до Верховної Ради, стоїть лідер, який, у разі перемоги і входження у коаліцію, може очолити Кабмін», — зауважила політик.

За її словами, обрання нового голови уряду залежить саме від українців, від того, як вони проголосують,

а не від кулуарних домовленостей: «Це важливе повноваження громадян — формувати уряд. Це буде їхня воля та рішення».

Як зазначила лідер «Батьківщини», «якщо люди проголосують за нашу партію, — я як лідер зможу претендувати на позицію прем'єр-міністра».

«Якщо народ дозволить зайти в парламент і формувати уряд з новим президентом, ми почнемо з пенсійних змін. І встановимо пенсію не менше затвердженого середнього прожиткового рівня, ми змінимо коефіцієнт

нарахування пенсії з 1 на 1,35 і проведемо індексацію та осучаснення. Ми не дозволимо більше так знущатися з пенсіонерів», — зауважила вона.

Серед перших кроків нового прем'єра і зниження тарифів.

«Це є нашим стратегічним завданням і ми зможемо це виправити, якщо переможемо на парламентських виборах», — підсумувала Юлія Тимошенко.

ЮЛІЯ ТИМОШЕНКО: «МИ ПОЧНЕМО З ПЕНСІЙНИХ ЗМІН. І ВСТАНОВИМО ПЕНСІЮ НЕ МЕНШЕ ЗАТВЕРДЖЕНОГО СЕРЕДНЬОГО ПРОЖИТКОВОГО РІВНЯ, МИ ЗМІНИМО КОЕФІЦІЄНТ НАРАХУВАННЯ ПЕНСІЇ З 1 НА 1,35 І ПРОВЕДЕМО ІНДЕКСАЦІЮ ТА ОСУЧАСНЕННЯ. МИ НЕ ДОЗВОЛИМО БІЛЬШЕ ТАК ЗНУЩАТИСЯ З ПЕНСІОНЕРІВ»

4 820097 410027

19022

ВСЕУКРАЇНСЬКА СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА

НАША АДРЕСА В ІНТЕРНЕТІ: GAZETA.VV.COM

Рекомендована ціна
5 гривень

Вистава замість відставки

Ще пару тижнів тому прем'єр Володимир Гройсман ані про яку відставку й не думав. Так, на засіданні Верховної Ради 17 травня він зазначив, мовляв, Кабмін працюватиме до парламентських виборів, які, як усі думали, мали б відбутися восени. Але вже за кілька днів Гройсман вирішив піти.

Це мало вигляд такої собі образи на інавгураційну промову президента, в якій він закликав уряд скласти свої повноваження і разом розпустив парламент.

І от минулого тижня депутати провалили голосування за відставку... За проект постанови віддали голоси лише 97 нардепів при необхідних 226. Головним чином проти звільнення прем'єра були фракції БПП та «НФ». Дивного, звісно, нічого. Чий ж представники в уряді? Тож усе це схоже просто на спектакль.

Насправді Гройсман повинен був піти давним-давно. Коаліції ж не було... Та й політику він проводить абсолютно хибну: подивіться на рівень підтримки народом Кабінету міністрів у будь-якому рейтингу... Але нині пікантність ситуації полягає ще й у тому, що глава Кабміну також йде на парламентські вибори. Від пропрезидентської партії Гройсман усіма силами намагається відсторонитися й заявив про самостійне плавання: певне, щоб уникнути негативу... Та про оцінки своєї діяльності якось забув. Як забув і про те, що з 2016 року жодного разу не звітував про свою роботу в парламенті, що, до речі, передбачено законом!

Так от, нещодавно Володимир Гройсман розкрив таємницю й розповів, що він створює партію «Українська стратегія», яка складатиметься з молодих та досвідчених людей (щось усіх наче зациклало на нових обличчях) і візьме участь у парламентських виборах. Тож чи не буде прем'єр-міністр користуватись службовим становищем для власного піару? Відповідь здається зрозумілою.

До речі, громадянська мережа ОПОРА розповіла, що на великодньо-першотравневій святі у поштових скриньках багатьох українців з'явилась газета «Урядові новини» з накладом у три мільйони примірників, позначена як «спецвипуск про урядові програми розвитку України». У ній, як годиться, усе тільки про перемоги уряду Гройсмана.

Щось схоже на власний піар? От тільки досі ні Кабмін, ні газета «Урядовий кур'єр», яка готувала до друку спецвипуск, ні «Укрпошта», яка розповсюджувала видання, не надали інформацію, скільки це коштувало. Це ж державні гроші? Тож що буде далі?

Насправді нам жити з цим Кабміном ще кілька місяців: депутати ВР дев'ятого скликання мають присягнути до 9 вересня. Іще місяць парламентарі матимуть на формування нової коаліції і, відповідно, призначення уряду. Тож увесь цей час пожинатимемо плоди славнозвісних «реформ».

Микола БИКОВ

Перші кроки президента: резонансні та незвичні

Новообраний президент Володимир Зеленський приступив до виконання своїх обов'язків не так давно. Втім його ухвали вже наробили чимало галасу. Чого варте тільки рішення розпустити парламент! А повернути громадянство Міхеїлу Саакашвілі! Тож за першими кроками глави держави усі слідкують дуже уважно й з великою цікавістю.

У перші дні свого президентства Володимир Зеленський зробив декілька призначень. Деякі з них почали критикувати. Насамперед йшлося про главу Адміністрації президента Андрія Богдана, який начебто не міг бути призначений на цю посаду через люстрацію. З цього приводу навіть був поданий позов до Верховного суду, але там його відмовились розглядати. Також дехто «пройшовся» по новопризначеному секретарю РНБО Олександрю Данилюку.

Втім, за усі ці рішення особисто несе відповідальність сам гарант Конституції. Звісно, поживемо — побачимо, але якщо ці призначення таки виявляться хибними, то й відповідатиме сам президент.

До речі, найбільше від Зеленського чекають, коли ж він розкриє таємницю і розповість про кандидатури на посади міністрів закордонних справ та оборони, а також голови СБУ. І, здається, це відбудеться зовсім скоро. Так, минулого тижня президент вніс до Верховної Ради три подання про звільнення міністра закордонних справ Павла Клімкіна, міністра оборони Степана Полторака і глави Служби безпеки Василя Грицака. Зеленський наполягає, щоб його ініціативи були розглянуті парламентом негайно. Тож очевидно, що незабаром ми почуємо прізвища їхніх наступників.

Окрім того, в АП готуються матеріали щодо звільнення Юрія Луценка з посади генпрокурора. Нагадаємо, що для звільнення без його заяви потрібен висновок Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів.

Питання тільки в тому, чи підтримають ці подання нардепи? Хай там як, це залишиться на їхній совісті, а також неодмінно позначиться на результатах голосування на майбутніх виборах до ВР.

ІМПІЧМЕНТ ТАК ІМПІЧМЕНТ

Ще як кандидат у президенти Володимир Зеленський анонсував, що першою його законотворчою ініціативою буде закон про імпічмент. І минулого

тижня документ був зареєстрований у парламенті. Також Зеленський вкотре спрямував до ВР звернення щодо розгляду вже зареєстрованого законопроекту про скасування депутатської недоторканності (№ 7203).

Втім, не факт, що саме варіант Зеленського буде проголосований, адже в Раді вже зареєстровані декілька аналогічних законопроектів. Через те, що деякі депутати люто злі на президента через розпуск ВР, вони можуть банально помститися...

Та хай там як, новий гарант вніс ініціативу на розгляд парламенту за лічені дні після інавгурації. А от колишній президент не спромігся цього зробити за п'ять років своєї каденції. Ось що цікаво...

Та повернімось до законодавчих ініціатив нового глави держави. Радник президента — представник глави держави в парламенті Руслан Стефанчук анонсував деякі з них: зокрема, щодо відповідальності за кнопочаство, щодо депутатських прогулів, відповідальності за конфлікт інтересів нардепів, кримінальної відповідальності за незаконне збагачення.

Окрім того, Стефанчук додав, що Зеленський не буде підписувати закони, які ухвалювалися з порушенням процедури.

А ось ще одне резонансне рішення. Володимир Зеленський доручив МЗС забезпечити для НАБУ можливість самостійно співпрацювати з міжнародними партнерами у розслідуванні корупційних злочинів. Президент зазначив, що згідно з чинним законодавством, НАБУ наділене такими повноваженнями. Втім, через відсутність політичної волі з боку колишнього президента реалізація повноважень бюро блокувалась.

ПЕРЕЇЗД ПЛАНУЄТЬСЯ?

21 травня у Києві відкрили для вільного проходу громадян вулицю Банкову, на якій розташована Адміністрація президента України. Також прибрали кор-

дони нацгвардійців, які охороняли вулицю. Нагадаємо, що прохід був закритий під час правління Петра Порошенка. Тож тепер Банковою може прогулятися будь-хто... Хочеться сподіватися, що це назавжди.

Однак можливо, що за деякий час Адміністрація таки переїде? Нагадаємо, що це ледь не мрія команди Зеленського. Так, в інтерв'ю часопису «Новое время» заступник голови Адміністрації президента Юрій Костюк зазначив, що зараз робиться усе для того, щоб знайти правильний варіант, який буде швидким і бюджетним, а також щоб дотриматися всіх необхідних норм безпеки.

Костюк сказав, що працювати в будівлі на Банковій команді президента дуже важко. За його словами, АП — така собі суміш університету, будинку Пшонки та бюджетного Версалю.

«Коли ми тут провели чотири дні, то зрозуміли, що будь-які труднощі ми маємо подолати — і переїхати звідси», — констатував Костюк.

Натомість заступник голови АП Кирило Тимошенко сказав, що команда Зеленського опрацює два варіанти переїзду вже цього року. Зокрема, в деяких ЗМІ писали про те, що АП може переїхати в конгресно-виставковий центр «Парковий».

Але ж нині ми говоримо про форму. А треба зважати й на зміст. Ще до другого туру президентських виборів у команді Зеленського розповіли про перші десять кроків майбутнього глави держави. Так от тоді йшлося про реформу Адміністрації президента. І це дійсно цікаво...

СПЕРШУ НА ДОНБАС, ПОТІМ У БРЮССЕЛЬ

Минулого тижня президент Володимир Зеленський здійснив свою першу робочу поїздку — на Луганщину, де оглянув позиції військових у Станиці Луганській і Щасті. Глава держави побував на передовій, зокрема на посту спостереження та в бліндажах. Найближча позиція супротивника знаходилась за 400 метрів.

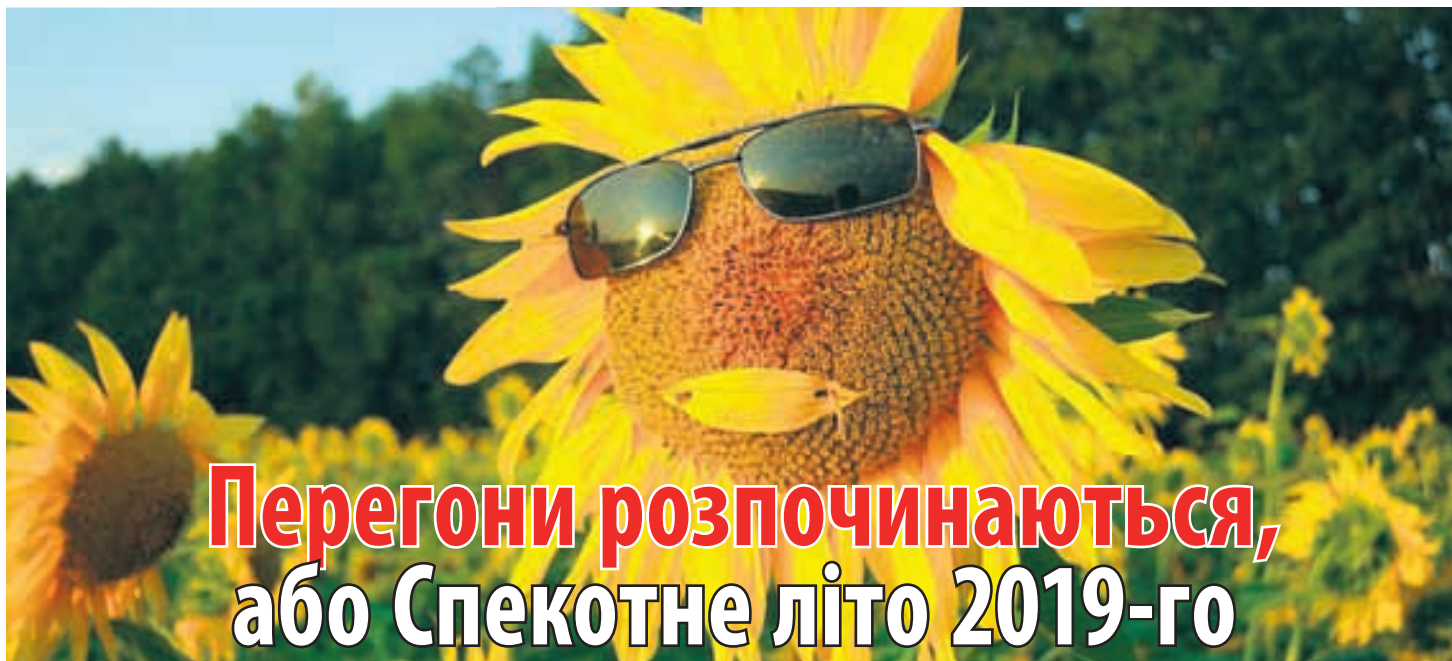
Насправді ця поїздка була досить незвичною й різко відрізнялась від того, що ми бачили раніше, — ніякого галасу та пафосу... Зеленський поспілкувався з бійцями щодо укомплектування підрозділів, побутових умов, якості харчування, забезпечення технікою, житлом і соціальним пакетом. Під час цієї імпровізованої ревізії гаранта неприємно здивували деякі речі. «Умови для військових, які захищають Україну, повинні бути нормальними», — сказав президент. Тож тепер, на шостому році війни, може, щось зміниться? Хотілося б у це вірити.

До речі, вже відомо, куди глава держави вирушить з першим офіційним закордонним візитом. Так, наступного тижня він відвідає Брюссель.

За інформацією ЗМІ, президент зустрінеється з главою Європейської ради Дональдом Туском та президентом Єврокомісії Жаном-Клодом Юнкером. Крім того, заплановано зустріч із генеральним секретарем НАТО Енсом Столтенбергом. Тож чекаємо і тут хороших новин для України.

Яна ДЖУНГАРОВА

НОВИЙ ГАРАНТ ВНІС ЗАКОНОПРОЕКТ ПРО ІМПІЧМЕНТ НА РОЗГЛЯД ПАРЛАМЕНТУ ЗА ЛІЧЕНІ ДНІ ПІСЛЯ ІНАВГУРАЦІЇ. А ОТ КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ НЕ СПРОМІГСЯ ЦЬОГО ЗРОБИТИ ЗА П'ЯТЬ РОКІВ СВОЄЇ КАДЕНЦІЇ. ОСЬ ЩО ЦІКАВО...

Переґони розпочинаються, або Спекотне літо 2019-го

Тиждень буде досить спекотним, адже незабаром пройдуть з'їзди політичних партій, які братимуть участь у переґонах. Нагадаємо, що політичні сили мають визначитися зі списками до 10 червня. Тож зовсім скоро ми дізнаємося достеменно, хто та з ким йде на вибори.

Одним з фаворитів майбутніх парламентських виборів експерти називають партію «Батьківщина». Вже є очевидним, що на ці переґони Юлія Тимошенко та її команда йдуть з програмою «Новий курс». Нагадаємо, що цей концептуальний покровокий план дій виходу країни з кризи Тимошенко презентувала майже рік тому. В рамках «Нового курсу» також було проведено декілька тематичних форумів.

«З тими політичними силами, які підтримують наш «Новий курс», докорінну зміну економічної стратегії, які підтримують зниження тарифів, ми готові співпрацювати», — наголосила лідер «Батьківщини».

Голова партії зауважила, що наразі її політсили та її особисто дуже важливо просто створити умови, за яких українці будуть щасливими.

«Для мене люди ніколи не були електоральним полем. І це зміст моєї роботи в політиці: я завжди намагалась робити те, що потрібно людям і Україні», — запевнила вона.

Політичний силі Петра Порошенка, здається, сподобалося проводити з'їзди. Так, нещодавно партія «БПП «Солідарність» перейменувалася і стала «Європейською солідарністю». Минулого тижня її головою обрали Петра Порошенка. А от на цьому тижні вже й список потрібно визначити. До того тривають праймеріз...

Нагадаємо, Порошенко нещодавно говорив про системне оновлення колишнього БПП. Тож побачимо, що воно й як насправді. До речі, вже відомо, що виборчий штаб «Європейської солідарності» очолить Сергій Березенко. Оце так оновлення! З іншого боку, у виборчому списку його начебто не буде. А на «мажоритарці»?

Партія «Народний фронт» на виборах до парламенту в 2014 році набрала за списками 22,14% голосів вибор-

ців. Однак вже за деякий час рейтинг цієї політсили коливався на рівні статистичної похибки. Тож абсолютно не дивно, що цей проект може не брати участі в переґонах. Натомість депутати від партії можуть піти по мажоритарних округах. Таку позицію озвучив голова фракції «НФ» у парламенті Максим Бурбак.

«Ми бачимо, що не встигаємо переформатуватися, хоча указ є неконституційним і вибори мали би відбутися у жовтні цього року», — сказав він журналістам у кулуарах Ради.

За його словами, «Народний фронт» готувався до чергових виборів, які мали б відбутися восени. Тож нардепи просто підуть шукати щастя на одномандатні округи. Це, звісно, абсолютно логічно. Втім, про такий сценарій експерти говорили давно, навіть якби вибори були черговими.

Попри явні негаразди у фракції «Самопоміч» йде на вибори. До речі, Андрій Садовий все ж має намір очолити виборчий список партії.

«Я маю намір, якщо буде довіра однопартійців, очолити список», — сказав він.

До речі, у партії сформувався рейтинг кандидатів у народні депутати серед лідерів областей. Це було зроблено шляхом таємного голосування. Разом із рейтингом чинних народних депутатів він стане основою для фінального виборчого списку, який ми зможемо побачити після партійного з'їзду «Самопоміч» 8 червня.

Активно готується до виборчої кампанії й «Слуга народу». Партія запустила свій офіційний сайт, на якому оголосила набір кандидатів у депутати по мажоритарних округах на дострокових виборах. До кінця минулого тижня кожен охочий міг подати свою заявку. При цьому треба було заповнити розширену анкету, вказавши детальну інформацію про себе. Також відправити

відеореюме і запропонувати на розгляд концепти трьох законопроектів. Ідея непогана. Але чи можна її втілити так швидко?

Ігор Смешко також вирішив ні з ким не блокуватися та йти на вибори самостійно, зважаючи на свій непоганий президентський результат. Нагадаємо, на чергових виборах президента Смешко набрав 6,4% голосів виборців. Втім, звісно, нині зарано говорити про те, що його політсила «Сила і честь» подолає прохідний бар'єр. Річ у тім, що «нових облич» на цих виборах буде ще більше, ніж на попередніх. Тож доведеться змагатися у концептуальних питаннях.

А от парія «Свобода», яка дещо випала з інформаційного поля, буде кооперувати свої сили з представниками інших націоналістичних організацій.

«Це нас обопільно підсилить, ми сформуємо спільний список на вибори за пропорційною системою, сформуємо список мажоритарних округів і будемо розраховувати, що в наступному парламенті буде потужна фракція націоналістів, яка зможе бути індикатором правильності розвитку найвищого законодавчого органу нашої української держави», — зазначив лідер «Свободи» Олег Тягнибок.

У пресі багато пишуть про те, що на цих виборах будуть балотуватися й селебрітіз. Для прикладу, Віктор Павлік. Подійкують, що одна з політсил веде перемовини з Олегом Винником. Все це може бути як жартом, так і реальністю. Перевірено на практиці! Та хай там як, сюрпризів у цій виборчій кампанії буде багато.

Безліч партій ще й досі тримають інтригу і не розповідають, яким чином братимуть участь у переґонах. Але вже цього тижня усе стане зрозуміло. І тоді почнеться реєстрація та знову запекла боротьба. Хотілося б, щоб вона була конструктивною. Та чи не повториться те, що ми спостерігали під час президентських переґонів? Найімовірніше, все так і буде. Втім, надія помирає останньою.

Марія АНІНА

Виборча драма

Дочасні вибори до Верховної Ради повинні відбутися 21 липня. І будуть вони досить напруженими та драматичними.

Згадаймо про те, що народні депутати повністю провалили зміни до виборчого законодавства, навіть не внівши відповідний законопроект до порядку денного. Окрім того, парламентарі так і не спромоглися хоча б почати розглядати у другому читанні проект Виборчого кодексу (звісно, з прицілом на майбутнє)... Тож вибори пройдуть за старим законом Януковича! І нині, як і раніше, округи можна буде засівати гречкою та грошима.

Втім, це не єдина небезпека. Нині склалась досить тривожна ситуація, коли вибори можуть опинитися фактично на межі зриву.

Тільки-тільки новообраний президент Володимир Зеленський заявив про те, що має намір розпустити парламент восьмого скликання, Центральна виборча комісія забила на сполох. Річ у тім, що виборча кампанія при дочасних виборах триває усього шістьдесят днів. І цей термін закорткий для того, щоб організувати вибори. Нині закон про публічні закупівлі передбачає дуже стислі строки для виготовлення виборчих бюлетенів — 17 днів, а з огляду на велику суму закупівлі мінімальна тривалість тендерних процедур становить 48 днів. Тож можна з легкістю не вписатися в 21 липня!

ЦВК закликала якомога швидше внести зміни до Закону України «Про публічні закупівлі» чи ухвалити у встановленому законом порядку інший нормативний акт, який розв'яже проблеми з організацією тендерів для забезпечення вже розпочатого виборчого процесу. Але це питання 22 травня на позачерговому засіданні ВР навіть не включили до порядку денного. Після цього депутати також не намагалися його вирішити.

Та й це не остання проблема. Так, 4 червня Конституційний суд почне розглядати указ президента України про призначення дострокових парламентських виборів. Нагадаємо, що конституційне подання зробили 62 нардепи.

Насправді розгляд може тривати досить довго. Скільки вже років КСУ розбирає люстрацію? Втім, як буде цього разу, невідомо, бо ж справа резонансна. Можливо, рішення буде винесене вже після оголошення результатів волевиявлення. Можливо, подання просто припадатиме пиллом довгий час. Однак можливо і те, що справу таки розглянуть, і досить оперативно — все ж вибори 21 липня.

Поміж тим, за словами голови Центрвиборчкому Тетяни Сліпачук, в Україні немає законодавчих підстав для того, щоб зупинити виборчий процес, який вже розпочався. Але ж ми знаємо, що в нашій країні можливо усе...

Вікторія МАРСОВА

СЮРПРИЗІВ У ЦІЙ ВИБОРЧІЙ КАМПАНІЇ БУДЕ БАГАТО. БЕЗЛІЧ ПАРТІЙ ЩЕ Й ДОСІ ТРИМАЮТЬ ІНТРИГУ І НЕ РОЗПОВІДАЮТЬ, ЯКИМ ЧИНОМ БРАТИМУТЬ УЧАСТЬ У ПЕРЕґОНАХ. АЛЕ ВЖЕ ЦЬОГО ТИЖНЯ УСЕ СТАНЕ ЗРОЗУМІЛО. І ТОДІ ПОЧНЕТЬСЯ РЕЄСТРАЦІЯ ТА ЗНОВУ ЗАПЕКЛА БОРЬТБА. ХОТІЛОСЯ, ЩОБ ВОНА БУЛА КОНСТРУКТИВНОЮ

Відома фраза британської прем'єрки Маргарет Тетчер про те, що немає ніяких державних коштів, а є виключно гроші платників податків, здається, в Україні досі не сприймається належним чином. Суспільство не приділяє уваги звітам про використання коштів головного кошторису держави, до наповнення якого долучається кожен українець. Тому нам не варто чекати й персональної відповідальності топ-чиновників за непродуктивне розпорядження грошима держави.

Минулого тижня голова Рахункової палати України Валерій Пацкан звітував у Верховній Раді щодо висновків з використання бюджетних коштів за минулий рік. Картина, як то кажуть, маслом: у результаті неефективного використання виявлено порушень на 17 млрд грн. Однак реальна сума, яку через різні зловживання і тінювий сектор втратив бюджет, може бути значно вищою.

Найцікавіше полягає в тому, що найменш ефективними в освоєнні коштів з держбюджету виявилися саме ті міністерства й відомства, які рекламують як найбільш реформовані.

«Вперше в історії Рахункової палати за підсумками проведених у 2018 році аудитів ми склали рейтинг найбільш неефективних розпорядників коштів. Це має такий вигляд: Міністерство інфраструктури — майже 55% з обсягу перевіренних нами бюджетних коштів використовувало неефектив-

Порахували — розплакалися

У МІНІСТЕРСТВІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я НАЙБІЛЬШІ ПОРУШЕННЯ СТОСУЮТЬСЯ ЛІКУВАННЯ ОНКОХВОРИХ ЗА КОРДОНОМ. ОБСЯГИ НЕЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗА ЦІЄЮ ВАЖЛИВОЮ СТАТТЕЮ ВИДАТКІВ ДЕРЖБЮДЖЕТУ СТАНОВЛЯТЬ 728,6 МЛН ГРН, А З ПОРУШЕННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА БУЛО ВИКОРИСТАНО 23,7 МЛН ГРН

но, Міністерство охорони здоров'я — 42%, Генеральна прокуратура України — 37%, Державна служба у справах ветеранів війни та учасників АТО — 16%», — заявив із парламентської трибуни Валерій Пацкан.

У грошовому вимірі Міністерство інфраструктури неефективно використало 83,7 млн грн, а 1,1 млн грн взагалі витрачено не за цільовим призначенням. Тому не дивно, що, згідно з презентаціями Володимира Гройсмана, дороги в Україні перетворилися на автобани, а ось насправді вони нагадують мереживо з вибоїн.

Найцікавішими є висновки Рахункової палати щодо соціальних програм. У Міністерстві охорони здоров'я найбільші порушення стосуються лікування онкохворих за кордоном. Обсяги неефективного управління за цією важливою статтею видатків держбюджету становлять 728,6 млн грн, а із порушенням законодавства було використано 23,7 млн грн. І це тоді як родичі онкохворих пацієнтів пікетували профільне міністерство, благаючи звернути на них увагу, й вимагали відповіді, коли нарешті з'являться гроші на лікування за кордоном.

Ще одна «картинка з виставки». Йдеться про надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання. Обсяги неефективного управління тут становлять 610,5 млн грн.

Третю сходинку з неефективного використання грошей обійняло Міноборони з програмою будівництва чи придбання житла для військовослужбовців Збройних сил України. Порушення виявили у 42% випадків, неефективно було використано понад 600 млн грн. Враховуючи те, що наразі в квартирній черзі перебуває близько 47 тисяч

військовослужбовців, не-ефективне та нецільове використання коштів з боку чиновників є безпрецедентним злочином.

Яскравий та одночасно цинічний приклад. Жила-була собі компанія «Будкапітал», якій Міноборони дало гроші, щоб отримати в одному будинку 96 квартир для військовиків. І хоча житла люди в погонах так і не побачили, наступного року директор Головного квартирно-експлуатаційного управління ЗСУ укладає з компанією ще одну угоду на придбання в цьому ж будинку 13 квартир вартістю 8 млн грн, з яких 4,8 млн грн перераховано цій приватній структурі на підставі недостовірного акту приймання-передачі житла.

Більше того, Міноборони радо витратило гроші на придбання 30 квартир у депресивних регіонах, звідки люди масово виїжджають. Вартість кожної такої оселі становила близько півмільйона гривень. Найбридкішим є те, що винні так і не притягнуті до відповідальності, про що чорним по білому написано у звіті Рахункової палати.

Такі порушення є в кожній сфері. Марно голова Палати просив, щоб на засідання парламенту під час його звіту прийшли й міністри, — у них, певно, були інші справи. Та й навіщо їм це? І хоч голова Рахункової палати каже, що в сусідній Польщі після таких звітів міністри принаймні написали б рапорти про відставку, в нас цього не станеться через відсутність персональної відповідальності чиновників.

А народ? Народ погломонить та й надалі вноситиме свої кошти до держказни на радість можновладцям.

Аріна МАРТОВА

ДУМКА ЕКСПЕРТА

«У нинішній політичній парадигмі ми ніколи не побачимо персональної відповідальності топ-чиновників»

Олексій КУЦ,
фінансовий експерт:

«Немає нічого дивного у тому, що згідно із звітом Рахункової палати найменш ефективними розпорядниками коштів виявилися міністерства, очільники яких вважаються топ-реформаторами. Філософію, закладену в основу цих міністерств, правильніше було б назвати експериментом, який допомагає визначити, наскільки ще можна піддослідним скоротити «раціон харчування», аби підтримувати їхню життєдіяльність на мінімальному рівні задля виконання певних функцій. У того ж МОЗ завдання вкладати якомога менше коштів у здоров'я українців. Варто згадати виступ заступника Супрун про «ефективність» витрачання грошей на лікування онкохворих. Тому те, що Рахункова палата вважає недоліком, у МОЗ оцінюють як досягнення.

У Мінінфраструктури теж доволі цікава ситуація. Основні потоки підприємства — «Укрзалізниця» чи дорожня адміністрація, яка займається поточними ремонтами доріг, — фактично виведені з поля впливу міністерства, і там проблем з освоєнням грошей немає. І хоч стан доріг жахливий, мільйони гривень йдуть на щєбінь. Під контролем міністерства залишаються лише напрямки, які б могли бути спрямовані на поліпшення якості адміністрування внутрішніх логістичних процесів. Враховуючи те, що центр уваги було зміщено на поточкові компанії, програми міністерства нікого особливо не цікавлять.

Озвучена головою Рахункової палати Валерієм Пацканом ідея електронного бюджету доволі непогана. Але, як зазвичай у нас буває, ми намагаємося застосувати успішні в інших країнах ідеї, вирвавши їх із контексту. Наприклад, електронний уряд й діджиталізація в Естонії, на яку в нас люблять посилаються, виникли вже майже на фініші:

після завершення реформи дерегуляції й реформи адміністративного управління. А в нас ставлять віз попереду коня, намагаючись на неефективну модель управління встановити сучасний «девайс».

Одна з важливих вимог електронного урядування полягає в рівності технічних можливостей як з боку уряду, так і з боку розпорядників коштів. Але одна справа ситуативний кабінет, інша — поліклініка чи опорна школа в населеному пункті, де навіть світла часто не буває, не кажучи вже про інтернет. Тому наразі ідея електронного урядування виглядає доволі примарно.

На жаль, у нинішній політичній парадигмі ми ніколи не побачимо персональної відповідальності міністрів, нардепів та топ-чиновників. І на це є декілька базових причин. Так, майже всі представники влади є учасниками системи кругової поруки. Адже зазвичай рівень життя таких людей значно вищий за їхні доходи. В такій системі можуть бути тільки цапи-відбувайли,

на яких звалюють чужі провину. І це не має нічого спільного з боротьбою із корупцією.

Друга проблема полягає в тому, що в Україні практично неможливо ув'язнити людину, статки якої перевищують 10 мільйонів доларів. Такі «фігуранти» залюбки кладуть гроші на кін, щоб звільнитися. А в правоохоронців, на жаль, доволі низький больовий поріг, щоб не взяти ці гроші.

Досвід Польщі, Румунії розпочинався з повного перезавантаження правоохоронних органів. І хоч спочатку якість роботи таких структур знижувалася, але вже за декілька років рівень професійності співробітників зростає.

Більше того, в суспільстві має бути запит на боротьбу із корупцією і відповідна реакція на прояви корупції з боку топ-чиновників. В Румунії намагання внести невеличку поправку до антикорупційного законодавства призвело до масових акцій протестів. У нас скасування норми про незаконне збагачення сприйняли вкрай спокійно».

ТАРИФНА ТУМАННІСТЬ

Питання встановлення тарифів найбільше турбує українців напередодні опалювального сезону. Коли ж настає тепло, ціни на газ відсуваються на другий план. Але... зима близько. І з якими тарифами ми увійдемо у період холодів, поки що незрозуміло.

Нагадаємо, з травня 2019 року в Україні ціни на газ формуються за новим принципом. Враховуючи зниження світових цін на блакитне паливо, уряд ухвалив постанову №293, згідно якої вартість ресурсу на поточний місяць визначається як його середня ціна для промисловості за попередній місяць за умови передоплати. З цього моменту українцям щомісяця радо повідомляють про нову ціну, яка значно вища за європейську. Щоправда, самі українці цих змін у платіжках не відчують. Більше того, завдяки рішенням НКРЕКП про введення для «Укртрансгазу» тарифу на транспортування газу, виходячи із замовленої потужності, з 1 травня для кожного регіону кінцева ціна ресурсу для населення різна. Тому в тарифоутворенні по-українськи наразі сам чорт ногу зламає...

Здавалося б, щомісячні повідомлення НАК щодо зниження вартості газу на кілька відсотків заколисали українців. І хотілося б вірити, що тарифи не будуть більше такими кусючими. Але ж ні. Крижаним душем став консенсус-прогноз Мінекономрозвитку на 2019–2022 роки, згідно якого природний газ упродовж наступних чотирьох років поступово дорожчатиме. В 2019 році — на 15%, у 2020-му — на 20%, у 2021-му — на 14% та у 2022 році — на 10%. До речі, у грудні минулого року експерти МЕРТ прогнозували, що газ зростатиме в ціні так: 2019 рік — на 15%, 2020-й — на 18% та 2021-й — на 15%.

ТАРИФ НА ГАЗ МАЄ БУТИ ВДВІЧІ НИЖЧИМ, НІЖ СЬОГОДНІ. ТОБТО ДЛЯ КІНЦЕВОГО СПОЖИВАЧА ВАРТІСТЬ ГАЗУ ПОВИННА БУТИ НА РІВНІ 4,5–5,5 ГРН ЗА КУБОМЕТР, ЩО ПОВНІСТЮ ВІДПОВІДАЄ НИНІШНІМ ЦІНАМ У ЄВРОПІ

Як відомо, вартість газу безпосередньо впливає на тарифи на опалення і гарячу воду. Експерти прогнозують, що ці комунальні послуги подорожують на 20% у 2019 році, на 15% — у 2020-му і на 11,5% — у 2021-му.

Новообраний президент пообіцяв розібратися з тарифним питанням. І навіть минулого тижня провів засідання РНБОУ, присвячене енергетичній безпеці, зазначивши, що треба готуватися до нового опалювального сезону. Але наразі невідомо, яким саме чином буде вирішене тарифне питання, адже конкретики від команди Зеленського поки не чути. Та й не відставлені уряд та парламент намагатимуться зробити все можливе, аби нічого не змінювати.

Тому можна вважати рукою допомоги те, що лідер ВО «Батьківщина» Юлія Тимошенко віддала команді президента свої пропозиції щодо зниження цін на газ.

За словами **екс-міністра ЖКГ Олексія КУЧЕРЕНКА**, у зв'язку з ухваленням закону про ринок газу з 2015 року перестала діяти норма, яка передбачає спрямування газу українського видобутку з державних підприємств у повному обсязі на потреби населення. Експерт констатував, що потрібно відновити цю норму. І це є першою пропозицією Юлії Тимошенко.

«Друга пропозиція базується на рішенні Окружного адміністративного суду Києва за позовом Юлії Тимошенко до уряду Гройсмана, «Нафтогазу» та НКРЕКП щодо скасування постано-

ви Кабміну про встановлення ціни на газ. Декілька років розглядалася ця справа, і суд своїм рішенням визнав, що встановлена ціна на газ була незаконна й економічно необґрунтована. І хоч наразі Кабмін подав апеляцію, в нашому розумінні це судове рішення дає президенту конституційну можливість призупинити дію відповідних постанов (йдеться про постанови №867 та №293. — Прим. авт.) та направити їх до Конституційного суду. Уряду ж потрібно запропонувати прорахувати економічно обґрунтовану ціну на газ», — пояснив він «ВВ».

Також Олексій Кучеренко повідомив, що Юлія Тимошенко запропонувала президенту своїм указом доформування складу НКРЕКП, яка має займатися тарифо- й ціноутворенням.

«Вплив президента на тарифну політику насправді дуже великий. Це не означає, що він встановлює тарифи. Але в його компетенції зробити так, щоб ціни на блакитне паливо були законними й економічно обґрунтованими. Вони мають формуватися на основі аналізу економічного стану «Укртрансгазу» та «Нафтогазу».

За нашими оцінками, тариф на газ має бути вдвічі нижчим, ніж сьогодні. Тобто для кінцевого споживача вартість газу повинна бути на рівні 4,5–5,5 грн за кубометр, що повністю відповідає нинішнім цінам у Європі», — підсумував експерт.

Олекс ГОНСЬКИЙ

Юлія ТИМОШЕНКО:
«Зниження тарифів має стати першою зміною в інтересах людей»

У президента є можливість знизити ціни на газ, і це має бути однією з перших змін, на які так чекають українці.

Про це Юлія Тимошенко заявила в ефірі програми «Свобода слова» на ICTV.

Лідер «Батьківщини» переконана: світова ринкова кон'юнктура та повноваження президента дають сьогодні всі можливості для того, щоб вдвічі знизити ціну на газ і на тепло для населення.

Голова партії нагадала, що її команда підготувала пакети рішень, законопроектів, які першочергово треба ухвалювати. І один із них містить низку указів, які може видати новий президент для того, щоб швидко змінити тарифну політику. Адже за Конституцією президент має право призупинити рішення уряду, тобто накласти на них вето.

Усі ці необґрунтовані ціни на газ встановлювались рішенням Кабміну, нагадала вона. Саме тому лідер «Батьківщини» передала чинному президенту проекти документів, за допомогою яких можна зупинити ці постанови і повернути ціни на газ до обґрунтованих.

Другий пакет указів стосується формування НКРЕКП.

«За законом саме президент своїми указами може формувати НКРЕКП — орган, який встановлює тарифи. Там є вакансії, і якщо президент ухвалить ці укази, то заповнить ці вакансії об'єктивними людьми», — зазначила вона.

Окрім того, Юлія Тимошенко зауважила, що наразі ціна на газ в Європі падає.

«Нам розповідають, що ціни на газ мають бути ринковими. У Європі ціна падає, і на сьогодні на європейських ринках, на біржі в Нідерландах ціна становить 5383 грн. Це ринкова європейська ціна. Чому цей газ продають нам за 8247 грн за тисячу кубометрів?» — риторично запитала лідер «Батьківщини».

За прогнозами, газ на біржі в Європі в червні і до кінця серпня коштуватиме 120 доларів, а сьогодні 160, констатувала Юлія Тимошенко.

«Це означає, що у світі ціна на газ стрімко падає. У мене питання: чому у світі падає, а в Україні стоїть? А тому, що корупція триває. Тому, що через тарифи в українських родин забрали обігові кошти. Якщо ми це зупинимо, якщо ціна буде адекватною, в людей з'являться кошти купувати те, що українська економіка виробляє. Це буде інвестиційний підйом», — переконана голова партії.

ЗГІДНО КОНСЕНСУС-ПРОГНОЗУ МІНЕКОНОМРОЗВИТКУ НА 2019–2022 РОКИ, ПРИРОДНИЙ ГАЗ УПРОДОВЖ НАСТУПНИХ ЧОТИРЬОХ РОКІВ ПОСТУПОВО ДОРОЖЧАТИМЕ.

В 2019 РОЦІ — НА 15%, У 2020-МУ — НА 20%, У 2021-МУ — НА 14% ТА У 2022 РОЦІ —

НА 10%. ДО РЕЧІ, У ГРУДНІ МИНУЛОГО РОКУ ЕКСПЕРТИ МЕРТ ПРОГНОЗУВАЛИ,

ЩО ГАЗ ЗРОСТАТИМЕ В ЦІНІ ТАК: 2019 РІК — НА 15%, 2020-Й — НА 18%, 2021-Й — НА 15%

Рейтингове поглинання

Рейтинг кремлівського карлика неухильно падає, раз у раз пробиваючи історичне «дно». І не лише через запроваджену пенсійну реформу й щорічне зниження доходів громадян. Росіяни все більше незадоволені діями влади — від підвищення пенсійного віку до згортання свобод.

Але добробут власних громадян Путіна не турбує й «соціалкою» він займатися не хоче. Натомість, щоб заткнути рота «холопам», він грається на зовнішньополітичному полі. В Україні й Сирії, де йому дали жорстку відсіч, лаври отримати не вдається. Тому, ймовірно, наступною стане Білорусь. Й захоплювати її будуть не військовим, а, так би мовити, «мирним» шляхом.

Створення так званої Союзної держави РФ і Білорусі дозволить Путіну й надалі сидіти на троні й керувати вже двома державами зі спільним економічним і політичним середовищем.

Те, як Лукашенко ще донедавна опирався фактичній втраті незалежності, можна вважати фарсом. Адже він особисто 20 років тому запропонував укласти Договір про створення Союзної держави. Тож збереження незалежності Білорусі Лукашенко не переймався. Ба більше, за його наказом ГТС республіки було продано Росії та саме з його «легкої руки» кількість російських військ на території країни було збільшено в рази. За це білоруський диктатор просив різноманітні дотації та газ за пільговою ціною. Вже в 1999 році було підписано Договір про створення Союзної держави і ухвалено Програму дій з реалізації його положень. У 2000-му документ був ратифікований і набрав чинності. Тепер ми спостерігаємо вирішальну стадію поглинання Білорусі Росією.

Так, минулого тижня в столиці Казахстану Путін зустрівся з Лукашенко, після чого «головні вуса» РФ повідомили, що президенти Білорусі й РФ доручили своїм урядам «опрацювати питання розвитку інтеграції в рамках Союзної держави». Звірка зустрічних планів дій із ключових напрямків має відбутися до 21 червня, після чого до справи долучаться глави країн. Тобто не виключено, що вже після 22 червня, під час вшанування жертв Другої світової війни, Білорусь втратить свою незалежність.

Безумовно, її інкорпорація дозволить Путіну знову підняти свій рейтинг і залишитися при владі після 2024 року вже як очільник Союзної держави. Звісно, Лукашенко не хоче втрачати статус президента й намагатиметься його зберегти. Проте як би білоруський диктатор не називався, факт залишиться фактом — справжньої незалежності багатостраждальної країни як не було, так і не буде.

Зараз путінські підспівувачі на кшталт Валентини Матвієнко ллють елей про братерство й узи духовної гравітації двох народів, бажаючи заколисати білорусів цією брехнею й якнайшвидше зробити з країни економічний придаток РФ. На щастя, не всі білоруси в це вірять: опозиційні депутати ініціюють вихід республіки із Союзної держави, створивши відповідну петицію. Але чи дослухаються до них, велике питання...

Олена САФОНОВА

УКОЛ ЄВРОСКЕПТИКАМИ

Вибори до Європарламенту, які відбулися 23–26 травня, можуть стати як вакциною, так і уколом із отрутою для провідних центристських партій, що десятиріччями визначали політику Євросоюзу. Але посилення позицій євроскептиків та правих популістів у головному законотворчому органі ЄС не призведуть ані до послаблення санкцій проти РФ, ані до зради європейської єдності й цінностей.

В Європі з острахом чекали на результати виборів, адже напередодні волевиявлення громадян країн ЄС експерти на різні голоси пророкували, що до головного законодавчого органу країн Співдружності масово зайдуть праві популісти та євроскептики. І справді, «Національний фронт» Марін Ле Пен у Франції виборов на один відсоток більше голосів, ніж макронівська «Республіка на марші», у Великій Британії перемогу одержала партія Брекситу Найджела Фараджа, а в Італії — «Ліга» Маттео Сальвіні. Але це не свідчить про непереможну ходу цього крила. Адже, наприклад, у Німеччині, Іспанії та Нідерландах євроскептики такої значної підтримки від громадян не отримали.

В цілому партії правого спрямування одержали близько 150 мандатів (за прогнозами експертів, євроскептики разом із правими популістами могли вибороти третину з 750 місць в Європарламенті. — Прим. авт.), проте вони розділені на три різні фракції й сформувати більшість, як би їм того не хотілося, їм не вдасться. Відповідно, Євросоюз як великий лайнер буде й далі пливати в обраному напрямку і ніяких кардинальних змін курсу вправо не відбудеться.

Однак присутність євроскептиків і правих популістів у Європарламенті віддзеркалює загальні критичні настрої в суспільстві та в національних представницьких органах. Тому для провідних центристських партій присутність цих сил може стати вакциною проти однобічності й зашкарублості, а також змусить у загальному бачити й особливості країн-членів. Якщо ж масодонти від європолітики й надалі лише залякуватимуть втратою загальноєвропейської єдності й часто-густо нехтуватимуть різноманітністю національної проблематики, євроскептичне крило може перетворитися для центристів на

справжній отруйний укол, який рано чи пізно їх вб'є.

До речі, те, що в європейського суспільства є деяка втома від старих облич і не молодших меседжей, призвело не лише до укріплення позицій популістів й євроскептиків. А й до посилення впливу «зелених» і лібералів ALDE, які завдяки, зокрема, приєднанню до них коаліції президента Франції Макрона збільшили своє представництво з 67 до 109 депутатів, ставши третьою за кількістю мандатів групою.

Європейська народна партія (ЄНП) та Прогресивний альянс соціалістів та демократів (С&D), як і раніше, посідають перші два місця за кількістю мандатів в ЄП. Але цим двом партіям, які раніше вдвох склали коаліцію та визначали порядок денний, приймали рішення та паритетно розподіляли ключові політичні позиції в європейських установах, тепер бракує голосів для формування більшості. Для порівняння: у попередньому скликанні ЄНП мала 221 мандат, а соціал-демократи — 191. Зараз Європейська народна партія отримує 182 місця в Європарламенті, а С&D — близько 150. Тому без третього коаліціанта цим мастодонтам не обійтися. І, найімовірніше, до коаліції спокійнісінько увійдуть «зелені» й ліберали. І це свідчить про подальший розвиток євроінтеграції в напрямку збільшення повноважень наднаціональних органів й скорочення повноважень національних урядів.

Також не зміниться й міграційна політика ЄС. Адже ці чотири фракції, з яких може скластися коаліція, дотримуються єдиної думки щодо розселення біженців по європейських містах з подальшою їх адаптацією до нового місця проживання.

Особливий акцент буде зроблено на екології, тим паче що саме це питання

хвилює багатьох громадян країн Євросоюзу.

Проте крило євроскептиків може додавати жару і вносити розбрат у роботу головного законодавчого органу ЄС.

Але найбільшою інтригою й полем для баталій стане обрання голови Єврокомісії. Це питання буде вирішено вже в середині червня під час саміту. Канцлер Німеччини поспішила висловити бажання, щоб цю посаду обійняв представник ФРН Манфред Вебер, який є офіційним кандидатом на пост голови Єврокомісії від ЄНП. І, до речі, в нього ще донедавна були всі шанси стати головою ЄК.

Нагадаємо, напередодні виборів до Європарламенту 2014 року було запроваджено спеціальну процедуру, згідно з якою кожна європейська партія обирала свого кандидата на пост голови Єврокомісії. Основним претендентом на цю посаду ставав представник тієї політсили, яка набирала найбільшу кількість голосів на виборах. Саме так кандидат від ЄНП Жан-Клод Юнкер отримав свою посаду. Але вже цього року, хоч партії і обрали своїх кандидатів, Європейська рада висловила проти автоматичної процедури визначення очільника ЄК.

Тому головні бої ще попереду. Тим запекліші, що у цьому протистоянні актуалізувалося давнє франко-німецьке суперництво. Макрон зовсім не хоче бачити головою Єврокомісії Манфреда Вебера. Адже у новій фракції, до складу якої увійшла «Республіка на марші» разом із лібералами, є свій претендент — датчанка Маргрет Вестагер. Та й соціал-демократи хотіли би бачити нідерландця Франца Тіммерманса головою ЄК. І в «зелених» є свій претендент — німкеня Ска Келлер. Непогані шанси має й головний переговорник по Брекситу Мішель Барн'є. Враховуючи те, що пані Меркель висловила категорично проти француза на посаді голови ЄС, найімовірніше, головний законодавчий орган ЄС очолить компромісна фігура. Тому цілком можливо, що вперше головою Єврокомісії стане жінка...

Антоніна МІРОШНИЧЕНКО

ТЕ, ЩО В ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА Є ДЕЯКА ВТОМА ВІД СТАРИХ ОБЛИЧ І НЕ МОЛОДШИХ МЕСЕДЖЕЙ, ПРИЗВЕЛО НЕ ТІЛЬКИ ДО УКРІПЛЕННЯ ПОЗИЦІЙ ПОПУЛІСТІВ І ЄВРОСКЕПТИКІВ. А Й ДО ПОСИЛЕННЯ ВПЛИВУ «ЗЕЛЕНИХ» І ЛІБЕРАЛІВ ALDE, ЯКІ ЗАВДЯКИ, ЗОКРЕМА, ПРИЄДНАННЮ ДО НИХ КОАЛІЦІЇ ПРЕЗИДЕНТА ФРАНЦІЇ МАКРОНА ЗБІЛЬШИЛИ СВОЄ ПРЕДСТАВНИЦТВО З 67 ДО 109 ДЕПУТАТІВ

Туреччина і Сполучені Штати сваряться і сперечаються через рішення Анкари купити у Росії зенітно-ракетні комплекси С-400 і через її співпрацю з Москвою в Сирії. У цих умовах буде незазвичайним запитати, чи справді доходить до розлучення Туреччини і Заходу. Так, Туреччина дрейфує в бік від Заходу. Але поки зарано говорити про те, що вона готова об'єднати зусилля з Росією, особливо на Близькому Сході.

Головну роль у формуванні характеру російсько-турецьких відносин відіграють не загальні ідеологічні переконання, а близькосхідна геополітика, погіршення взаємин між Туреччиною і США й особливості турецького керівництва.

По-перше, оскільки Росія в 2015 році почала брати участь у сирійській війні і демонструє рішучість зберегти Башара Асада при владі, якась форма взаємодії між Росією і Туреччиною, яка сусідує із Сирією, просто неминуча.

По-друге, стан турецько-американських відносин безпосередньо впливає на ступінь приязні Туреччини до Росії. Коли Анкара і Вашингтон зближуються, у Туреччині зникає бажання використовувати зміцнення зв'язків із Росією як геополітичну страховку. Але коли Туреччина незадоволена Заходом, як вона незадоволена зараз Америкою, яка допомагає сирійським курдам, Анкара знаходить в особі Москви співзвучаючого співрозмовника.

І нарешті, в російсько-турецьких відносинах є особиста скла-

ТУРЕЧЧИНА І РОСІЯ — Закляті друзі й нерозлучні вороги

**КОЛИ АНКАРА І ВАШИНГТОН ЗБЛИЖУЮТЬСЯ,
У ТУРЕЧЧИНИ ЗНИКАЄ БАЖАННЯ ВИКОРИСТОВУВАТИ ЗМІЦНЕННЯ
ЗВ'ЯЗКІВ ІЗ РОСІЄЮ ЯК ГЕОПОЛІТИЧНУ СТРАХОВКУ**

дова. Глави обох держав відіграють вирішальну і надмірну роль у зовнішній політиці, і на цьому ґрунті між ними відбулося особисте зближення. Хоча напруженість у відносинах між цими країнами і Заходом дуже серйозна і довготривала, Путін і Ердоган зацікавлені в тому, щоб її ще й навмисно перебільшувати.

З огляду на структурні фактори, присутні у складних відносинах Росії і Туреччини із Заходом, важко собі уявити, що ці країни зроблять різкий розворот, коли Путін і Ердоган підуть. На той час відносинам Туреччини із Заходом вже завдано шкоди. А якщо Туреччина поставити на чергування С-400, а Сполучені Штати у відповідь введуть проти неї серйозні

санкції, тоді Анкара буде ще більше покладатися на Росію у військових питаннях.

Але між Росією і Туреччиною чимало розбіжностей, які важко подолати.

По-перше, з часів Османської імперії Туреччина завжди намагалася не допустити значної присутності Росії в південно-східному Середземномор'ї. Але саме цим Росія активно займається сьогодні: в Сирії, Лівії, Єгипті та Алжирі. А оскільки російський вплив посилюється, простору для маневру в цьому регіоні в Анкари залишається все менше. Прагнення Туреччини пристосуватися до Росії і знайти з нею компроміс дуже незвичне як з історичної, так і з геополітичної точки зору,

і воно навряд чи збережеться надовго.

По-друге, між двома країнами існують суперечності в баченні перспектив Близького Сходу. Росія незмінно віддає перевагу світським силам, серед яких режим Асада в Сирії, уряд Абдель Фаттаха ас-Сісі в Єгипті, війська Халіфи Хафтара в Лівії і Організація визволення Палестини. Туреччина ж, навпаки, виступає проти Асада, засуджує переворот Сісі проти уряду «Братів-мусульман» на чолі з колишнім президентом Мурсі і підтримує ХАМАС, демонструючи явні симпатії до сил ісламістів. Між двома країнами є багато гострих геополітичних розбіжностей, починаючи з майбутнього сирійської провінції Ідліб, і ці

розбіжності вбиватимуть клин у російсько-турецькі відносини.

По-третє, економічні інтереси Росії і Туреччини не збігаються. Росія як експортер енергоресурсів хоче, щоб ціни на них були високими. Тому вона швидко розвиває відносини з арабськими країнами, що входять в ОПЕК. Так, тісно координуючи цінову політику і обсяги видобутку нафти, Росія і Саудівська Аравія мають намір не допускати зниження цін. Тим часом Туреччина є найбільшим імпортером енергоресурсів. Їй потрібні низькі ціни, особливо в умовах сьогоднішнього приголомшливого негативного сальдо поточного платіжного балансу.

Оскільки інтереси Росії і Туреччини на Близькому Сході не збігаються, у їхній співпраці є цілком визначені межі. Найвірогідніше, вони залишаться партнерами і можуть ще більше зблизитися, якщо США відштовхнуть Туреччину.

Але у Заході є чимало можливостей використовувати існуючі між ними розбіжності. Найлегше експлуатувати протиріччя між Росією і Туреччиною щодо майбутнього провінції Ідліб. Туреччина і Захід зацікавлені в тому, щоб не допустити масштабного наступу російських військ у цій провінції. Така операція може призвести до гуманітарної катастрофи, і тоді велика кількість біженців кинеться до турецького кордону.

Певна річ, що у відносинах Туреччини і Заходу останніми роками відбулися серйозні зміни. Колишньої ситуації не повернути. Але в той же час ці відносини не зруйнуються, особливо через зв'язки Туреччини з Росією, які у кращому разі можна назвати неміцними.

Галін ДАЛАЙ
Foreign Policy, США

Відставка Терези Мей дозволить навести лад у британській політиці? Не варто на це розраховувати

Три роки Мей відчайдушно намагалася втілити в життя результати референдуму по Брекзиту, що відбувся в червні 2016 року, коли з незначною перевагою перемогли прихильники розриву зв'язків з Євросоюзом. Мей зробила безліч помилок, її політичні навички були обмеженими, а її опоненти — безжалюзяними. Нарешті коли терпіння членів її партії вичерпалося, вони змусили Мей піти у відставку. Однак її відставка майже нічого не вирішує, а просто дає іншим можливість спробувати зробити те, що вона зробити не змогла.

Можливо, Тереза Мей прийняла правильне рішення, оголосивши про свою відставку в той момент, коли проходять вибори до Європарламенту. Ці вибори можуть обернутися серйозними невдачами для провідних партій, особливо для консерваторів, що пояснюється поверненням Найджела Фараджа у велику політику під прапорами його нової партії Брекзиту. Результати виборів до Європарламенту, які були оголошені в неділю, можуть стати покажчиком того, що трапиться далі.

Існування партії, що набирає сили та виступає за Брекзит і проти членства в Євросоюзі, загрожує спровокувати ще більший розкол всередині Консервативної партії. Як і результати не продемонструвала партія Фараджа на виборах до Європарламенту, це стане першим залпом у битві за майбутній напрямок розвитку Консервативної партії всередині

Великої Британії. Боротьба за лідерство стане індикатором майбутнього складу партії і ідеологічного балансу в ній.

Нині фаворитом є Борис Джонсон, колишній мер Лондона, який займав посаду міністра закордонних справ в уряді Мей. Він — дуже харизматичний, але непередбачуваний політик, який встиг вскочити на підніжку експреса «Брекзит» і став одним із найвідоміших прихильників виходу Великої Британії з Євросоюзу в період кампанії 2016 року.

Джонсон — фігура суперечлива і водночас яскрава. Раніше, коли перспективи Мей вже видавались досить похмурими, здавалося, у нього було мало шансів на перемогу в боротьбі за пост лідера партії. Однак сьогодні його вважають ледь не найкращим кандидатом, здатним вберегти торі від остаточного розколу, якого підтримують найбільші прихильники Брекзиту серед виборців.

Мей складе з себе повноваження 7 червня, проте вона працюватиме доти, поки не буде обраний її наступник. Джонсону належить пройти через всі випробування в боротьбі за пост лідера партії, і у нього буде досить багато суперників. Членам Консервативної партії належить зіставити потенційні втрати, з якими її коаліція може зіткнутися у разі обрання якогось іншого кандидата, із втратами від того, що вони передають своє майбутнє людині, якій, по суті, не довіряють.

Крім того, в боротьбі за лідерство Джонсон цілком здатен самостійно все зіпсувати. Коли справа стосується його особисто, можливо все... Якими б не були підсумки боротьби за пост лідера, наступний прем'єр-міністр мусить здійснити вихід своєї країни з Євросоюзу. Мей тричі намагалася переконати парламент підтримати її план і завжди зазнавала невдачі — один раз із найбільшим розривом голосів в історії країни.

Вона намагалася опрацювати це питання всередині своєї партії, і коли на штовхнулася на стіну, ініціювала міжпартійні переговори з Лейбористською партією і її лідером Джереєм Корбіном.

Зрозуміло, переговори ні до чого не привели, і відтоді нічого не змінилось.

Лідери Євросоюзу призначили новий кінцевий термін — 31 жовтня. Вони підкреслили, що більше жодних відстрочок не буде. Це може обернутися «жорстким Брекзитом», тобто виходом з Євросоюзу за відсутності будь-якого плану. Прихильники жорстких заходів всередині Консервативної партії підтримують такий варіант, аргументуючи це тим, що Велика Британія може і повинна сама визначити свою долю. Інші ж стурбовані супутніми втратами для національної економіки.

Чи зможе новий прем'єр-міністр краще впоратися з цим завданням, чи зіткнеться з тими ж розбіжностями, які зумовили провал Мей? Лідер, який підтримує Брекзит і вирішив зайняти м'яку позицію в надії знайти підтримку більшості членів партії, ризикує зіткнутися з бунтом і розколом партії. Велика Британія може незабаром зрозуміти, що причиною провалу Мей стали не лише її прорахунки...

Ден БАЛЬЦ
The Washington Post, США
(Матеріал публікується
зі скороченнями)

Останні кілька років відомий голлівудський актор Джон Траволта знімається у відверто поганому кіно. Насправді така ж доля спіткала багатьох його ровесників із «фабрики мрій». Хоча здавалося, що фільм «Отруйна троянда» стане для знаменитості шансом повернутися у перший акторський ешелон. Цей нуарний трилер мав бути блискучим, але цього не трапилося. Та й Траволта не впорався зі своїм завданням. І все ж «Отруйну троянду» не можна назвати поганим фільмом, щось у ньому таки є.

В основі сюжету — одноіменний роман Річарда Сальваторе. Так от, Карсон Філіпс (Джон Траволта) — колишня зірка футболу, а нині приватний детектив. Він схожий на підстаркуватого Росомаха, багато п'є та встрягає у небезпечні історії.

Одного разу до нього в офіс приходять клієнтка і доручає йому розібратися у одній простій на перший погляд історії. Її тітонька вже кілька років перебуває у приватній психіатричній лікарні в місті Галвестоні, штат Техас. Але останнім часом родичка відмовляється спілкуватися особисто і лише відправляє листи. Тож стривожена жінка просить приватного детектива дізнатися правди.

Персонаж Траволти, почувши назву міста, спершу хоче відмовитися від справи. Річ у тім, що двадцять років тому після гучного скандалу він покинув Галвестон та свою кохану дівчину Дженні... Але Карсон все ж передумав: мовляв, красуні з жалісливими історіями завжди були його слабкістю, а враховуючи щедрість замовниці, й поготів. Тож він вирушає до Техасу...

У Галвестоні детектив відразу ж вирушає до клініки, але доктор Майлс Мітчелл (Брен-

дан Фрейзер) не дозволяє йому зустріч із своєю пацієнткою. Та й надалі вигадує усілякі дурнуваті приводи, аби не допустити приватного детектива до неї.

І саме в цей час у місті стається дещо екстраординарне: хтось вбиває чоловіка дочки його коханої Дженні (Фамке Янссен). Розслідувати справу буде шериф Волш (Роберт Патрік). Звісно, без допомоги Карсона нічого в нього не вийде. Але легко не буде, бо ж такий собі Док (Морган Фріман) має свій інтерес у цій справі...

Перш за все варто відзначити дуже цікавий акторський склад. Скільки зірок зібрали в одному кіно! До того ж бага-

«ОТРУЙНА ТРОЯНДА»: СТИЛЬНИЙ НУАР З ОЧІКУВАНИМ ФІНАЛОМ

зумієш, чого від нього чекати... Чорнява Барбі Фамке вочевидь не така проста, якою здається. Щось вона не договориює.

І от нарешті Траволта... Це абсолютно не його історія. Він так відчайдушно намагається перевтілитися в емоційно ви-

варто було пошукати когось іншого?

Творці фільму — режисер Джордж Галло та сценаристи Франческо Сінкуемані й Лука Гіліберто — надихалися такими культовими стрічками, як «Китайський квартал» та «Секрети

ді» хотілося зануритися в загадкову атмосферу таємничого техаського Галвестона. До того ж творці картини тяжіють до нуару... Однак якщо перша половина фільму справді інтригуюча та достойна, то далі усе йде не так. До того ж фінал досить очевидний. Фільм заснований на однойменному романі, але це зовсім не означає, що не можна було розіграти вже визначений сюжет трохи елегантніше.

Та незважаючи на всі мінуси, «Отруйну троянду» дивитися доволі цікаво. Річ у тім, що творці стрічки намагалися зберегти старі традиції й дотримувалися канонів жанру. Під час перегляду фільму просто мандруєш у часі й потрапляєш у ті чарівні роки, коли в Голлівуді ще вмільо знімати трилери. Та й узагалі, як не дивно, це кіно залишає непоганий післясмак.

ТВОРЦІ ФІЛЬМУ — РЕЖИСЕР ДЖОРДЖ ГАЛЛО ТА СЦЕНАРИСТИ ФРАНЧЕСКО СІНКУЕМАНІ Й ЛУКА ГІЛІБЕРТО — НАДИХАЛИСЯ ТАКИМИ КУЛЬТОВИМИ СТРІЧКАМИ, ЯК «КИТАЙСЬКИЙ КВАРТАЛ» ТА «СЕКРЕТИ ЛОС-АНДЖЕЛЕСА». ПРОТЕ ДО ЦИХ КІНЕМАТОГРАФІЧНИХ ШЕДЕВРІВ «ОТРУЙНІЙ ТРОЯНДІ» ДАЛЕКО

то хто з них виступає у досить незвичному амплуа. Особливо Брендан Фрейзер: ніколи в житті не можна було приміряти на нього таку роль. А от Роберт Патрік як риба у воді. Також здивував Морган Фріман: він настільки безпринципний та лихий, що часом взагалі не ро-

горілого детектива-п'яницю, що сам стає нудним. Його персонаж, мов тінь, яка переміщається із кадру в кадр. От якби Карсона зіграв Рассел Кроу, це була б зовсім інша справа. Але ж у творців стрічки точно не вистачило б коштів на гонорар цьому суперстару. Тож, може,

Лос-Анджелеса». І це дуже відчутно, проте до цих кінематографічних шедеврів «Отруйній троянді» далеко...

Історії про маленькі містечка завжди будуть цікавими («Твін Пікс», «Гострі предмети»), адже у тихому болоті чорти водяться. Так само й в «Отруйній троян-

Фільмів про різного роду серійних вбивць та маніяків зняли стільки, що порохувати складно. Деякі з них — як от серія про Ганнібала Лектера — стали навіть культовими. Що поробиш... Глядачам подобається лоскотати собі нерви. Але це ж вигаданий Томасом Харрісом персонаж, тож не так вже й моторошно. Та є безліч стрічок, які зняті на основі реальних подій. І ці історії справді жахають.

Так, нещодавно на великі екрани вийшов фільм режисера Джо Берлінгера під назвою «Гарний, поганий, злий»,

Красунчик-Чудовисько, або Реальні жахи на американських вулицях

який розповідає про американського серійного вбивцю Теда Банді, який орудував у 1970-х роках. Цей фільм насправді особливий, бо замість річок крові нам показали дуже сильну драму.

Тед Банді (Зак Ефрон) надзвичайно вродливий та харизматичний молодий чоловік. Одного разу на вечері він знайомиться з молодою матір'ю-одиначкою Ліз Клопфер (Лілі Коллінз). Він зачарує дівчину, вони шалено закохуються один в одного і усе могло би закінчитися красивим весіллям... Якби Теда не заарештували і не звинуватили у звірячих вбивствах.

Ліз відвертається від коханого, але постійно стежить за судовим процесом, в якому головний герой сам себе захищає. Жінка не розуміє до останнього, винний Тед чи ні...

Та красунчик часу не гає: поміж численними судовими засіданнями заводить собі нову даму серця — Керол Енн Бун (Кая Скоделаріо). Вона виявилася його палкою прихильницею та усіляко йому допомагає... Але насправді Тед кохає Ліз. Також до останнього герой Зака Ефрона намагається довести свою невинуватість. Його промови вельми вражають, бо він пише тексти не гірші, аніж за великі гроші якийсь талановитий спірайтер. Для судового засідання він вбирається у костюм з краваткою-метеликом і намагається завоювати присяжних своєю неймовірною харизмою. Але намарно... Янгольська зовнішність та красиві слова не допомагають Банді, і його засуджують до смертної кари... До речі, суддю зіграв Джон Малкович.

Десять років Банді чекає на страту. І от цей день настає. Та Ліз не знахо-

дить собі місця й досі... Річ у тім, що саме вона здала свого коханого поліції багато років тому, запідозривши його... Героїня Лілі Коллінз достеменно ще не знала, що Тед Банді позбавив життя більше тридцяти жінок.

Зак Ефрон просто шокує глядачів. Насправді йому частіше за все діставалися ролі вельми легковажних персонажів у абсолютно дурнуватих комедіях. Було декілька винятків, як от роботи у стрічках «Найвеличніший шоумен», «Подвійне життя Чарлі Сан-Клауда» та «Щасливчик». Втім, ці фільми були не настільки розкрученими, та й Ефрон тоді не показав такого високого класу гри. Нині ж він продемонстрував просто неймовірне перевтілення. Після такого йому варто зав'язувати з пустощами і ставати новим Леонардо Ді Капріо.

Сторінку підготувала Євгенія ПРОРИВАЙ

Головний редактор — Анна СПІВАК, відповідальний секретар — Олексій СОКУР

Свідоцтво про держреєстрацію КВ №21058-10858 ПР від 14.11.2014 р.

Редакція: 01024, м. Київ, вул. Круглоуніверситетська, 7

Пишіть на адресу: ТзОВ «Структура ІТ», а/с 155, м. Київ, Україна, 04080

Засновник та видавець: ТзОВ «Структура ІТ» Тел.: (044) 359-04-54 e-mail: gazetavv@i.ua

Газету надруковано ТзОВ «Мега-Поліграф» 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14

Замовлення № 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Наклад 97 525 прим. Рекомендована ціна 5 грн 00 коп.

Передплатний індекс: 49450

При використанні публікацій посилання на газету «ВВ» обов'язкове.

Редакція газети «ВВ» може не поділяти думку авторів.

Відповідальність за матеріали у рубриці «Точка зору» несуть автори текстів.

Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.

